

Arkiv: <arkivID><jplD> FA-S41, TI-&13
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 25.01.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
025/23	Utval for areal, plan og miljø	08.02.2023
013/23	Alver formannskap	09.02.2023
	Alver kommunestyre	

**Høyring - forslag til endringar i energilova og plan- og bygningslova knytt til vindkraft på land
Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:**

Alver kommune legg fram høringsuttale til endringar i energilova og plan- og bygningslova knytt til vindkraft på land, slik det kjem fram i saka.

Utval for areal, plan og miljø 08.02.2023:

Handsaming:

Tilleggsframlegg frå Sveinung Toft-V:

Alver kommune støtter regelen i pbl. § 6-4 siste ledd om statleg arealplan, om at denne ikkje lenger skal gjelda for vindkraft på land, når det no vert stilt krav om godkjent områdeplan. Elles ville denne regelen kunne undergravd den kommunale planmynden i einskildsaker.

Alver kommunen rår i frå at NVE skal få ein utvida mynde i planhandsaminga, til å leggja planforslag ut på høyring og offentleg ettersyn etter pbl sin § 3-7. Ein meiner denne overføringa av mynde kan undergrave det lokale sjølvstyret, og den mynden kommunane skal ha i denne typen arealsaker.

I framlegget til lovendring opnar ein for at utbyggjar kan fremje krav om å gå i gang med ein områderegulering for vindkraft. Alver kommune meiner det er litt uklart kva som ligg i at utbyggjar kan kreve slik områderegulering, og kva som er det lokalpolitiske handlingsrommet til å kunne avvise eit slikt krav. Dette bør difor presiserast meir i lovendringa, eller eventuelt takast heilt ut.

Alver kommune meiner det kan vere problematisk at bruk av områderegulering, slik den er fremja i lovendringa, opna for at det kan vere tilstrekkeleg å setja ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og tilkomstveg. Det å gjennomføre ein områderegulering på eit så overordna nivå kan bety at ein ikkje får fram alle problemstillingar knytt til arealbruken.

Tilleggsframlegget vart samrøystes vedteke.

Kommunedirektøren sitt framlegg med tilleggsframlegg vart samrøystes vedteke.

APM- 025/23 Vedtak:

Innstilling i APM - 08.02.2023:

Alver kommune legg fram høyringsuttale til endringar i energilova og plan- og bygningslova knytt til vindkraft på land, slik det kjem fram i saka.

Alver kommune støtter regelen i pbl. § 6-4 siste ledd om statleg arealplan, om at denne ikkje lenger skal gjelda for vindkraft på land, når det no vert stilt krav om godkjent områdeplan. Elles ville denne regelen kunne undergravd den kommunale planmynden i einskildsaker.

Alver kommunen rår i frå at NVE skal få ein utvida mynde i planhandsaminga, til å leggja planforslag ut på høyring og offentleg ettersyn etter pbl sin § 3-7. Ein meiner denne overføringa av mynde kan undergrave det lokale sjølvstyret, og den mynden kommunane skal ha i denne typen arealsaker.

I framlegget til lovendring opnar ein for at utbyggjar kan fremje krav om å gå i gang med ein områderegulering for vindkraft. Alver kommune meiner det er litt uklart kva som ligg i at utbyggjar kan kreve slik områderegulering, og kva som er det lokalpolitiske handlingsrommet til å kunne avvise eit slikt krav. Dette bør difor presiserast meir i lovendringa, eller eventuelt takast heilt ut.

Alver kommune meiner det kan vere problematisk at bruk av områderegulering, slik den er fremja i lovendringa, opna for at det kan vere tilstrekkeleg å setja ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og tilkomstveg. Det å gjennomføre ein områderegulering på eit så overordna nivå kan bety at ein ikkje får fram alle problemstillingar knytt til arealbruken.

Alver formannskap 09.02.2023:**Handsaming:****Framlegg frå M.Klementsens-uavh.:**

Som uttalen frå utval for areal, plan og miljø

Framlegget vart samrøystes vedteke.

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

FO- 013/23 Vedtak:

Alver kommune legg fram høyringsuttale til endringar i energilova og plan- og bygningslova knytt til vindkraft på land, slik det kjem fram i saka.

Alver kommune støtter regelen i pbl. § 6-4 siste ledd om statleg arealplan, om at denne ikkje lenger skal gjelda for vindkraft på land, når det no vert stilt krav om godkjent områdeplan. Elles ville denne regelen kunne undergravd den kommunale planmynden i einskildsaker.

Alver kommunen rår i frå at NVE skal få ein utvida mynde i planhandsaminga, til å leggja planforslag ut på høyring og offentleg ettersyn etter pbl sin § 3-7. Ein meiner denne overføringa av mynde kan undergrave det lokale sjølvstyret, og den mynden kommunane skal ha i denne typen arealsaker.

I framlegget til lovendring opnar ein for at utbyggjar kan fremje krav om å gå i gang med ein områderegulering for vindkraft. Alver kommune meiner det er litt uklart kva som ligg i at utbyggjar kan kreve slik områderegulering, og kva som er det lokalpolitiske handlingsrommet til å kunne avvise eit slikt krav. Dette bør difor presiserast meir i lovendringa, eller eventuelt takast heilt ut.

Alver kommune meiner det kan vere problematisk at bruk av områderegulering, slik den er fremja i lovendringa, opna for at det kan vere tilstrekkeleg å setja ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og tilkomstveg. Det å gjennomføre ein områderegulering på eit så overordna nivå kan bety at ein ikkje får fram alle problemstillingar knytt til arealbruken.

Politisk handsaming

Saka skal til innstilling i utval for areal, plan og miljø og formannskap

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Saka gjeld

Regjeringa vil styrke rolla til kommunane i planlegging og utbygging av vindkraft på land. Kommunal og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet foreslår mellom anna som grep innføre krav om områderegulering etter plan- og bygningslova før det kan bli gitt konsesjon etter energilova. Det inneber at det må gjerst endringar i energilova og plan- og bygningslova for etablering av vindkraftverk på land.

Framlegget til endring er sendt på høyring.

Frist for å uttale seg er 27. februar 2023.

Saksopplysningar

Framlegget om endring i energilova og plan- og bygningslova, betyr ei endring i avgjerdsprosessane knytt til vindkraft på land. Høyringsnotatet følgjer opp oppmodningsvedtak frå Stortinget der regjeringa blir bedt om å fremje eit forslag om å innlemme planlegging og bygging av vindkraftverk i plan- og bygningslova.

Energiloven av 1990 krev konsesjon dersom nokon ynskjer å bygge, eie eller drive energianlegg, inkludert vindkraft. Vindkraftanlegg var etter plan- og bygningsloven av 1985, også omfatta av kravet om reguleringsplikt for større bygge- og anleggstiltak. Dette vart endra frå 1. juli 2009, da plan- og bygningslova av 27. juni 2008 trådte i kraft, da unntok ein konsesjonspliktige vindkraftanlegg for reguleringsplikt.

Mål om effektive og ressursparande prosessar er og viktige omsyn i endringsframlegget frå departementa. Det nye regelverket vil bli utforma slik at det ikkje fører til unødvendig dobbeltbehandling. Tidlegare har kommunane risikert at prosjektet dei seier ja til blir endra før det blir bygd, slik at det til dømes ender med høgare turbinar enn kva som vart vedteke i første omgang.

Forslaga i høyringsnotatet inneber at det vert innført krav om arealavklaring i kommunane for vindkraftverk etter plan- og bygningslova i form av å bruke områderegulering, før ein kan gi konsesjon etter energilova. Områderegulering gir kommunane mulighet til å avklare større områder i ein plan, der det er behov for meir detaljert styrings- og gjennomføringsverktøy enn i kommuneplanen. Områdereguleringen knytt til vindkraft skal vere overordna. Det kan vere tilstrekkelig å sette ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og adkomstveg, der kommunen meiner at resten kan avklarast i konsesjonsprosessen. Kommunen kan og sette planbestemmelser om synlighet av turbiner frå bestemte kartfesta område, høyde, inngrepsfrie områder og andre overordna krav.

Kommunen skal kunne krevje at utbyggar utarbeider forslag til områderegulering, og utbyggjar får ein tilsvarande rett til å kunne fremje slik plan. Høvet til å dispensera for vindkraftprosjekt som gjeld i dag, blir betydeleg innskrenka. Det kan likevel unntaksvis dispenserast frå kravet om områderegulering der overordna arealmessige føresetnader er fastsett på same detaljeringsnivå som i områderegulering, til dømes i kommune(del)plan.

Konsesjonsbehandling av vindkraftanlegg etter energilova blir vidareført som i dag. Moglegheita til å oppheve og endre områderegulering for vindkraftanlegg med konsesjonssøknad blir avgrensa. Særregelen om å kunne gi endeleg vindkraftkonsesjon verknad som statleg arealplan vert oppheva. Det blir òg klargjort at statleg arealplan ikkje kan påklagast.

Partar

Alver kommune er høyringspart i saka.

Framlegg til høyringsuttale frå Alver kommune

Kommunane har til no som oftast teke stilling til vindkraft ved høyring av konsesjonsprosessane, mens den formelle planavklaringa har skjedd ved dispensasjon eller endring av plan. No foreslår regjeringa at det skal

gjerast ei overordna avklaring av arealbruken etter plan- og bygningslova gjennom områderegulering – før det blir gitt konsesjon.

Regjeringa vil med dette forslaget gje lokale folkevalde meir kontroll i prosessar knytt til utbygging av vindkraft på land, og legg vekt på at auka involvering av kommunar og lokalsamfunn er naudsynt for å gjere prosessane legitime.

Det er positivt at arealdisponering vert handtert av kommunen i overordna plan og ikkje som ein dispensasjonsøknad i samband med ei konsesjonssak.

Det er eit godt grep at kommunen sjølv skal vurdere arealbruk knytt til vindkraft gjennom bruk av plan- og bygningslova. Det kan likevel vere krevande at bruk av områderegulering slik den er fremma i lovendringa, opna for at det kan være tilstrekkelig å sette ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og adkomstveg. Det å gjennomføre ein områderegulering på eit så overordna nivå kan bety at ein ikkje får fram alle problemstillingar knytt til arealbruken.

I framlegget til lovendring opnar ein for at utbyggjar kan fremje krav om å gå i gang med ein områderegulering for vindkraft.

Dette kan vere utfordrande i planforvaltninga. Det er litt uklart kva som ligg i at utbyggjar kan kreve områderegulering og kva som er det lokalpolitiske handlingsrommet til å kunne avvise eit slikt krav, når saka endelig skal avgjerast gjennom ein konsesjonssøknad.

Det vil framleis vere mest hensiktsmessig at kommunen kan gjere vurderingar knytt til vindkraft i arealplan. Då får ein gjennomført ei overordna vurdering knytt til arealutviklinga i heile kommunen.

Alver kommune sluttar seg i hovudsak til framlegget om endringar i energilova og plan- og bygningslova knytt til vindkraft på land. Det vert vektlagt som viktig at kommunane no får meir mynde over denne typen arealkrevjande tiltak, på lik line med andre typer næringsområde, der det lenge har vore plankrav i medhald av plan- og bygningslova.

Kommunedirektøren si tilråding

Høyringsforslaget vil gje kommunane meir lokalt sjølvstyre når det gjeld saker om vindkraft på land. Kravet om at ein godkjent områdeplan i medhald av plan- og bygningslova skal liggja føre, før det kan gjerast konsesjonsvedtak etter energilova, sikrar at lokaldemokratiet får betre kontroll over denne typen landbaserte anlegg.

Vindkraftanlegg kan berøre mange andre interesser knytt til påverknad på landskap, friluftsliv, folkehelse, miljø og viltinteresser med vidare, slik er den føreslåtte endringa ei naturleg utvikling i høve korleis andre typer arealkrevjande tiltak alt er omfatta av plankrav. Ved å stilla områdeplankrav vil og nabokommunar kunna uttale seg planframlegget. Dette er ein viktig rett, sidan vindmøller på land ofte vil ha stor påverknad også over kommunegrensene.

Vindkraft på land er arealkrevjande og kan vere konfliktfylt.

Plan- og bygningslova stiller og krav om brei medvirkning i planprosesser, noko som vil vere svært nyttig i slike saker som vil påverke arealutviklinga i stor grad i kommunen.

At regelen i pbl. § 6-4 siste ledd om statleg arealplan, ikkje lenger skal gjelda for vindkraft på land er eit rett og logisk grep, når det no vert stilt krav om godkjent områdeplan. Elles ville denne regelen kunne undergravd den kommunale planmynden i einskildsaker.

Alver kommune vil peike på at det kan vere krevande at bruk av områderegulering slik den er fremma i lovendringa, opna for at det kan være tilstrekkelig å sette ytre arealbruksgrenser med arealformål vindkraft og adkomstveg. Det å gjennomføre ein områderegulering på eit så overordna nivå kan bety at ein ikkje får fram alle problemstillingar knytt til arealbruken.

Der dei arealmessige føresetnadane er avklart i ein kommune(del)plan med same detaljeringsnivå som krava til områderegulering, bør det ikkje vera naudsynt med krav til dispensasjon. Det må då gå klart fram av kommune(del)planen kva som er krava ved vidare bruk av dei aktuelle areala, t.d. om det er eit

områdeplankrav eller ikkje.

Vindkraft på land er arealkrevjande og kan vere konfliktfylt.

Plan- og bygningslova stiller og krav om brei medvirkning i planprosesser, noko som vil vere svært nyttig i slike saker som vil påverke arealutviklinga i stor grad i kommunen.

I høyringsnotatet vert det føreslått at NVE skal få ein utvida mynde i planhandsaminga, til å leggja planforslag ut på høyring og offentleg ettersyn etter pbl sin § 3-7. Planprosessen og konsesjonsprosessen vil dermed kunna gå parallelt fram til vedtak i regi av NVE, men det vert ikkje foreslått andre formelle krav til samordning, enn at planvedtaket må treffast før det kan gjevast konsesjon. Det å leggja planframlegg ut på høyring er eit viktig institutt som bør vera underlagt lokaldemokratisk mynde (av lokale folkevalde), og ikkje eit embetsverk langt unna kommunane. Av den grunn rår Alver kommune ifrå at denne mynden knytt til plan- og bygningslova vert gjeve til NVE.

Dei andre endringane som departementa føreslår er gode, det gjeld i høve til lokalpolitiske handlingrom og meir effektive prosesser. Det gjeld og omsyn til hovudprinsippet ved endringa, det at vindkraft på land no vert innlemma i plan- og bygningslovgevinga.

Vedlegg i saken:

30.01.2023	Høring - Forslag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Olje- og energidepartementet	1872982
30.01.2023	høringsnotat_energiloven_pbl	1872983
30.01.2023	Høringsbrev vindkraft - pbl	1872984